

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Az orosz szovjet követe Macdonaldnál

Az angol kereskedelem fenntételei az oroszokhoz

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Macdonald fogadta Rakovszky orosz szovjetdelegátust és közölte vele, hogy az angol ipari és kereskedelmi érdekképviselésektől átiratot kapott, amelyben a következő feltevéleket formulázták meg:

1. A szovjetkormány ismerje el azokat a tartozásokat, amelyeket a régebbi orosz kormányok angol állampolgárokkal vagy az angol kincstárral szemben a cári uralom idején vállaltak.

2. A szovjetkormány ismer-

je el a kártérítési kötelezettségeket azokkal az állampolgárokkal szemben, akik a forradalom alatt szenvedtek.

3. A szovjetkormány járuljon hozzá egy angol-orosz clearing-pénzalap létesítéséhez.

A lej javulása

Bratianu pénzügyminiszter intézkedései — A váradi valuta-baisse

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A lej állandó emelkedése a világtőzsdéken és Románia kereskedői és pénzügyi körében nem kis izgatottságot idézett elő. Látható jele volt ennek az izgatottságnak az, hogy tegnap a bukaresti tőzsdén a deviza- és valutaárfolyamok hanyatlomok zuhantak lefelé. Igaz, hogy pénzügyi tekintélyek ezt részben azzal is magyarázták, hogy igen sok idegen devizát dobtak piacra. Arra számítanak, hogy a Banca Nationala vevőként fel fog lépni és így megakadályozza, hogy a spekuláció veszélyesen lesozortsa az árfolyamokat. Ennek különben tegnap már meg is jött a híre. A nemzeti bank nagymennyiségű idegen valutát fog összevásárolni.

A Dimineata úgy értesül, hogy a Banca Nationala azt sem fogja engedni, hogy a lej árfolyama túlmagasra szálljon. — Bizonyos, hogy a mezőgazdasági termékek kivitelének kampánya előtt állunk és ez természetesen kedvez a lejnek, amely ezáltal megtartaná folytonosan emelkedő tendenciáját. Másrészt azonban a túlságos árfolyam emelkedés következtében az exportra kerülő cikkek ára is kisebb lenne. — Exportőrök szerint tehát a lejnek gyors és tartós emelkedése krachok sorozatát idézné elő termelőknél és közvetítőknél egyaránt.

Az importőrök viszont ezt mondják: A francia frank esése olyan körülmény, amelyet mindenki, akinek importálni valója van, — ki kell hogy használjon. A frank most már a lira alatt áll. Amit tehát mostanig Olaszországból hoztunk, azt ezentúl sokkal olcsóbban megvehetjük Párisban. Emellett a sokat nélkülözött francia könyvek behozatala is könnyebb lesz most már.

Oromolu, a Banca Nationala kormányzója tegnap reggel hosszasan táncskozott Vinilia Bratianu pénzügyminiszterrel. Állítólag a pénzügyminiszter erősen nyugtalanodik a lej rohamos javulása miatt és mindenáron olyan gazdasági intézkedéseket akar tenni, amelyek alkalmassak lennének a lej felszökkenésének megállítására. Így többek közt a vámtarifát is módosítani akarja Bratianu;

azonkívül végső eszközként jelentékeny összegű lejt akar a külföldi tőzsdékre dobni, hogy az emelkedést ellensúlyozza.

A lej árfolyama különben az utóbbi napokban rohamos javulást mutatott. A hét elején még 300 alatt volt Zürichben; a hét közepén 315-re, majd 325-re, s tegnap este már 333-ra emelkedett. Hogy a párisi tőzsdén mi volt a lej kurzusa, amely pedig a múltban legirányadóbb volt, — e pillanatban csaknem irreleváns. Négy nap alatt 11.50-ről 13.50-re ugrott a román bankjegyz értéke Párisban, ami tényleg évek óta nem látott árfolyam lenne, ha ugyanekkor a francia frank olyant nem zuhant volna, amilyenre nem volt

még példa. Ma már 4 frank 17 centimest ér a svájci frank a francia piacon, 24 frank fölött van a dollár kurzusa — szóval drágább, mint a román impérium átvételekor Váradon — és végül a legmeglepőbb: 1 frank 4 centimest ér az olasz lira. Ez nem kevesebbet jelent, minthogy olcsóbb, most a Riviéra, mint Abbazia, s olcsóbb Párisban szórakozni, mint Velencében gondolázn!

A váradi piac természetesen érzeli a nagy kurzus változást, s az összes idegen bankjegyek iránt lanyha a kereslet. A dollár nemrég 200 lejes árfolyama helyett 180 körül áll, a francia frank alig 7 lej, a svájci meg alig 30. A cseh korona sem ér többet 5 lejnél. De a paritás még kedvezőbb volna, ha annyi család nem éri a romániai pénzpiacot a lej javulásával, amelyet még minden alkalommal élénk zuhanás váltott fel.

A szerb igazságügyminiszter panamai a szkupstina előtt

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: A szkupstinában ma megkezdtek annak a vádnak a tárgyalását, amelyet harmincöt ellenzéki képviselő adott be Markovics Lázár radikális képviselő, volt igazságügyminiszter ellen. A Ház a legnagyobb csendben hallgatta meg Markovics védekezését. Azzal vádolják, hogy minisztersége alatt törvénytelenesen járt el egy szeszgyár alapításánál; egy budapesti részvénytársaság bá-

náti birtokának birói zárlat alóli feloldásánál; a belgrádi cukorgyár tervezett eladásánál; egy iparos háborús kártalanításánál; a hercegovinai szántóföldeknek saját párthívei között történt felosztásánál.

Lárics agrárpárti képviselő, mint első vádló, felhívja a szkupstina figyelmét, hogy Amerika példájára egyhangulag szavazza meg a vád alá helyezést.

A tárgyalást folytatják.

A jóvátételi bizottság felfüggesztette a Magyarország elleni zálogjogokat

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelenti a Magyar Távirati Iroda: A jóvátételi bizottság magyar osztálya ma délelőtti és délutáni ülésén

egyhangulag elhatározta a zálogjogok felfüggesztését és a Népszövetség rekonstrukciós terveinek elfogadását.

A határozathozatal után a főmegbízottak Raggi márkai olasz delegátus, Manclerc francia, Bradburg angol, Ossuszky cseh és a többi államok részvételével Logan amerikai megfigyelő, Jansen a népszövetség pénzügyi bizottsága elnökének és Salter népszövetségi főtitkár jelenlétében

ülésezttek.

Az egyhangú határozat után az ülésre meghívták Korányi párisi magyar követet, akit üdvözölték és közölték vele az eredményt. Korányi megköszönte a döntést és elfogadta, mire azt határozatlanná kimondották.

A német jegybank székhelye: Zürich

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger értesülése szerint a német aranvjegybank Zürich székhellyel április 15-én megkezdte működését.

MAI ZÜRICHI NYITÁS

BERLIN	— — — — — (10 null)125
NEWYORK	— — — — — 57750
LONDON	— — — — — 2492
PÁRIS	— — — — — 2445
PRÁGA	— — — — — 180
MILANO	— — — — — 2492
BUKAREST	— — — — — 322
BUDAPEST	— — — — — 160
BÉCS	— — — — — 8125

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	—	400
OSZTRAK KORONA	—	377
CSEH KORONA	—	540
FRANCIA FRANK	—	780
SVAJCI FRANK	—	3230
DOLLAR	—	196
LIRA	—	810
FONT STERLING	—	812

Új pénzügyi vezérfelügyelő Biharmegyében

A minisztertanács legutóbbi ülésén Jonel Bratianu miniszterelnök és belügyminiszter előterjesztésére Biharmegye pénzügyi vezérinspektorává D. Tonescu miniszteri osztálytanácsost nevezte ki. Butori generalinspektort, Tonesen elődjét pedig hasonló beosztással Besszarabiába helyezték.

Az új vezérfelügyelő a vármegye és a város pénzügyi gazdasági menetének ellenőrzését a közeli napokban kezdi meg.

A belügyminiszter D. Tonesen kinevezéséről táviratilag értesítette dr. Bucico Koriolán polgármestert.

Péntek
22Szombat
23Vasárnap
24

Dorian-filmszínház

Szent Mihály

Verner Emilia regénye
6 felvonásbanPetrovich Szvetiszláv
legparádétabb szerepében

Dorian-sláger film!

Hírek

* **Mariora Voiculescu** vendégjátéka Nagyváradon. A polgármesteri hivatal ma délelőtt átíratott kapott a szépművészeti miniszteriumtól, hogy Voiculescu Mária bukaresti drámai társulata április 1-én és 2-án Nagyváradon vendégszerepel. A román színtársulat vendégjátékáról értesítették Parlaghi Lajos színgazdát.

* A rendőrprefektus irodalmi előadása. Catana Aurél rendőrprefektus szépirodalmi előadását: *Rousseau*-ról, vasárnap délután 6 órakor tartja a Cercul Franko-Romano nagytermében.

* Szabadlábba helyezték a meggyanusított postatisztet. Hirt adunk arról, hogy az I. kerületi kapitányság dollár lopás gyanúja alapján őrizetbe vette Pop János postatisztviselőt. A rendőrség kellő bizonyíték hiányában tegnap szabadlábba helyezte Popot és az eljárást megszüntette allene.

* Esküvő. Erdős Malvin és Fischer Ernő folyó hó 24-én d. u. 3 órakor tartják esküvőjüket Hármassz. 10. sz. alatti lakáson, melyre ezuton hívták meg rokonaikat, jóbarátait és ismerőseiket. (Minden külön értesítés helyett.)

A Söhajok hidja

monumentális film-
remek a legszebb
olasz film

* A Nővédő szombati estélyének teljes műsora olyan nívós, hogy a rendezőség számíthat arra, hogy dacára a Csarnok estélyének, mégis megteljen a Kath. Kör nagyterme szórakozást kereső közönséggel. Mindent elkövet a rendező gárda, hogy aki ott lesz, az feltétlenül jól érezze magát és reggelig ott maradjon. Ezt nagyban elő fogják segíteni kitűnő mezei ételek, melyek Krajcsik vendéglős elismert jó konyhájában készülnek és napi áron szolgálatot látnak. Ugyiszintén kitűnő bo-

rok és finom torták bőven lesznek. Figyelmes kiszolgálás, terített asztalok elsőrangú zene. A műsor ez lesz: 1. Háromszólamú női karének egy híres olasz zeneszerzőtől. 2. Liszt Ferenc E-dúr zongoraversenye D'Albert átiratában és kádenciájával két zongorán, előadja Mandel Ilonka és Kurtág Imre. 3. „Vár és kunyhó”, báró Eötvös Józseftől, előmondja dr. Masznyik Elemérné. 4. Opera- és hangverseny-áriák, éneklő Horthyné Csiky Ella hangversenyének, zongorán kíséri Kurtág Imre. 5. „Bábjáték”, dalmű, Farkas Imrétől, a főszerepekben Mayr Margit, Petróczy Alice, Kertész László, Középpessy László és Székely Gyulával.

Az estélynek kezdete pontban 8 órakor lesz, tekintettel azokra, akik a Csarnok műsorát is meg akarják hallgatni. Eppen azért az egyes számok alatt az ajtókat zárva tartják.

* A Ciontemplomban az Isten-tisztelet ma este 6 órakor kezdődik.

* **Jelentkezett egy megszökött pesti bankár.** Budapestről jelentik: Gerő Nándor megszökött tőzsdebizománnyos ma ügyvédjével önként jelentkezett. Előzetes letartóztatásba helyezték.

* **Hentes és mészáros szakosztály közgyűlése.** Felkértek a hentes és mészáros szakosztály tagjai, hogy f. hó 24-én d. u. 3 órakor a Kereskedelmi és Ipar-kamarában tartandó rendes évi közgyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

* **Cipész iparosok gyűlése.** Felkértek az ipartestület kötelekbe tartozó cipész iparosok, kik a munkásaikkal kollektív szerződésben állanak, hogy f. hó 23-án d. u. 5 órakor az ipartestület helyiségében fontos szakmai ügyek megbeszélése céljából teljes számban okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

* **Kovács és kerékgyártó iparosok gyűlése.** Felkértek az ipartestület kötelekbe tartozó összes, kovács és kerékgyártó iparosok, hogy f. hó 24-én, azaz vasárnap d. e. 9 órakor tartandó fontos szakmai gyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

* **Vásároló cipészek gyűlése.** Az ipartestület elnöksége felkéri az ipartestület kötelekbe tartozó, Nagypiac-terén árusító vásároló cipész iparosokat, hogy f. hó 24-én, azaz vasárnap d. u. 3 órakor tartandó gyűlésen saját érdekükben teljes számban, pontosan megjeljenek. Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

* **A Csarnok estély műsora.** A Csarnok rendezőbizottsága összeállította az estély végleges programját. A bámulatos hangnagyszerű énekművész Tyren Sylvia Mascagni, Saint-Saens, Brediceanu és Puccini legszebb alkotásait, Brest Miklós pedig Leonavalló, Wagner operáinak válogatott részleteit fogja énekelni s meglepetésül szánja saját szerzeményeinek előadását. A zenebarátok feszült érdeklődéssel várják Weisz R. Magda zongorajátékát, amelyet teljes pompájában fog érvényre juttatni a kitűnően összetanult zenekari kíséret. A rendezőbizottság figyelmezteti a közönséget, hogy az elhelyezés az érkezés sorrendjében fog történni.

Luciano Albertini
Antoinette Calderan
Onorato Caramia
Carolina Vithe a

Söhajok hidja

főszereplői.

* Március 4. Ezen a napon fejezi be a Gyerekbárát Carneval estélye a farsangot. Már régen nem voltak olyan sikeres mulatságok a városban, mint az idén és a jótékony célok is jelentékeny segítséget nyertek a szép estélyek gazdag jövedelmével. A március 4-iki Carneval-estély azonban előreláthatólag az összes eddigi fényes mulatságokat felül fogja mulni, nemcsak jókedv és látogatottság tekintetében, hanem pazar ötletek, pompás trükkök, remek jelmezek, kitűnő hangulat, jó zene, szóval minden tekintetben, ami egy sikerült mulatsághoz szükséges. Aki a Gyerekbárát Egyesület nemes működését ismeri, az mind jelen lesz a csarnok összes termeiben megtartandó estélyen, mert nemcsak hogy mesés szórakozásokra van kilátás, hanem mindenre, ami befolyik, a Napközi Otthon cöljait mozdítja elő, minél több jövedelmet hoz tehát az estély, annál több szegény iskolás gyermek kap ingyen ebédet a Napközi Otthonban, sőt annál hosszabb ideig tart majd az élelmezés. A Gyerekbárát vezetőségében már is lázas munka folyik. A rendezők napról-napra élénk gyűléseket tartanak a részletek megbeszélésére. A részletes műsor legközelebb fog napvilágra kerülni és még azokat is meg fogja lepni, akiket semmiesem szokott csodálatba ejteni.

* **Kalapsomagoló papír nagy választékban kapható** Mégay és László papirkereskedésében. Telefon 623.

* **Találtak egy fiatal farkaskutvát.** Tulajdonosa átveheti az első kerületi kapitányságon. Nemes rendőrtisztviselőnél.

Két váradai bíró
kinevezése

A király Titus D. Panu nagyváradai főügyész helyettesét táblabíróvá nevezte ki — ugyancsak a váradai ítélőtáblához — Cincinat Pavlescu helyére. Cincinat Pavlescut, aki évek óta Párisban fejt ki sikeres irodalmi munkásságot, hónapokkal ezelőtt kinevezték váradai táblabíróvá, azonban állásának elfoglalására máig sem jelentkezett. Így aztán most helyébe Titus D. Panu lép, aki több, mint félszázéves jogi működik már a Táblán, mint Filadelfia főügyésznek helyettese.

Más változás is van a váradai ügyészségen. Canstantinescu J. pure ügyészt a király a hunyadmegyei Hátszegre helyezte át, ahol a járásbírósg vezetője lesz.

* **Dr Radó Pál előadása a városházán.** A munkásegyletem előadásai sorozatában ma este 8 órakor dr Radó Pál kereskedelmi iskolai tanár az irodalomban megnyilvánuló társadalmi eszmékről fog előadást tartani.

* **Az Apolló mozgószínházban** ma, pénteken közkinátra: *Egy kitagadott leány bosszuja* (MADELEINE) 5 felvonásos dráma kerül vetítésre. A társadalmi életből vett dráma főszerepét Ria Jende játssza. — Ezt megelőzi egy kacagató vigjáték. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Jön: *A Söhajok hidja*.

„Apolló” mozi

Közkinátra, csak 1 napig

Pénteken

A kitagadott leány
bosszuja

(MADELEINE)

Dráma 5 felvonásban.

Főszerepben: Ria Jende

Ezt megelőzi:

egy kacagató vigjáték
Atlantic film!

Jön: A Söhajok hidja

* **„Szent Mihály” — Dorian Filmszínház.** Verner Emilia mindenki által olvasott regénye: *Szent Mihály*, 6 hosszú felvonásban látható ma a Dorian-filmszínházban. A legkiválóbb magyar filmszínészek játszzák a szenzációs darab főszerepeit. Petrovich Szvetiszláv, Makay Margit, Latabár Árpád, Kürty Teréz és a nagyváradai származású Szarvassy Soma alkotják a kiváló együtttest. Rajtuk kívül még Bihari Akos, a napokban elhunyt kiváló drámai színész játszik ebben a nagyszerű Dorian-filmben, amely még vasárnap látható a Dorian-filmszínházban. Rendkívüli szenzáció lesz a Dorian-filmszínház legközelebbi műsora.

* **Kegyelet a Sas alatt**

Izgalom Párisban a frank romlása miatt

Párisból jelentik: A frank zuhanása következtében az árak ugrásszerűen emelkednek. A munkások körében nagy az izgalom, béremelési követelésekkel állanak elő, helyenkint már bérharcok is vannak.

Steinach professzor a Steinach-film ellen

Steinach professzor a német lapok útján a következő nyilatkozatot bocsájtotta közre:

Az utóbbi időkben egy úgynevezett Steinach-film van forgalomban, amelyet dr. Levy Lenc berlini orvos állított össze és ezt a címet viseli: Steinach kísérletei az emberen. Ehhez a filmhez sem közvetve, sem közvetlenül semmi közöm nincs. Nevemet ez ügyben kizárólag üzleti célokra használják fel és az illetékes hatóságok előtt minden lépést megtettem, hogy ezt a filmet a forgalomból kivonják. Dr. S. Steinach.

Még mindig hibásan állítják ki az összeírási íveket

Az államrendőrség I. emelet 16-17. számú szobájában szakadatlanul folyik az összeírási ívek átvétele. Hírior kapitány hivatal főnök megfelelő számú tisztviselő karral a lehető leggyorsabban végzi el a munkálatokat. Miután azonban a publikum egy része még mindig hibásan állítja ki az íveket, Hírior kapitány az Estilap útján még egyszer nyomatékosan hangsúlyozza, hogy az adatokat minden egyes személyről, aki a házban tartózkodik a rubrikáknak megfelelően pontosan kell kiállítani.

Érdekes híretek a váradai rendőrbírószágon

A Horváth József rendőrkapitány vezetése mellett működő rendőri büntető bíróság egyre szélesebb keretek között igyekszik a város lakosságának érdekeit megvédelmezni.

Különösen a piaci árak letörését tűzte ki céljául a rendőrbírószágon és a szorgos ellenőrzésnek jótékony hatása egyre inkább érezhető.

A rendőrbírószágon ma délelőtt a következő érdekes ítéleteket hozta:

— Korbucz Péter bérkocsist, vigyázatlan hajtásért 200 lej fő és 300 lej mellékbüntetésre. Kovács Elek és Tóth Károlynét nyilvános helyen előidézett botrányért fejenként 150 leire. Kala István női szabót, mert tanoncát nem íratta be az ipariskolába, 500 leire. Radó Dezső női szabót hasonló mulasztásért szintén 500 leire. Hajnal Árpád közművest ugyanezért a vétségért 500 leire. Rosenbaum Bernátnét 200 lej pénzbüntetésre ítélte azért, mert a libaárusító asszonyokat az utcán vásárlás céljából feltartotta. Ugyancsak 200 lej pénzbüntetésre ítélte Szentpéteri Pál, aki csirkéket vásárolt az utcán.

Ferdinánd király és Mária királyné meglátogatják a pápát

A királyi pár külföldi utazása

Bukarestből jelenti a Rador: Ferdinánd király és Mária királyné március hó 5-én Párisba utaznak, s az eddigi tervek szerint egy héttig a francia fővárosban maradnak. Millerand, a francia köztársaság elnöke a román királyi párt vendégül fogja látni. A további tervek szerint a király és királyné Rómába az olasz király és Madridba, a

spanyol király látogatására is elutaznak. Rómában a Vatikánban is látogatást tesz az uralkodó pár s hír szerint Pius pápa már tudomással is bír királyi vendégeinek érkezéséről. A román uralkodó pár utiprogramján szerepel még London és Brüsszel. E helyeken is az uralkodóházak meglátogatása a cél.

Mangra főügyész, mint magánember megfélebbzte a kenyérárak felemelését

Mint ismeretes, dr. Mangra Demeter városi főügyész erősen állást foglalt a barna kenyérárának felemelése ellen. Nagyvárad tanácsa akkor hosszas vita után magáévá tette a főügyész előterjesztését és a barna kenyér kilóit 5 lejben állapította meg. A nagyváradai sütőiparosok azonban nem nyugodtak bele a tanácsi határozatba és jogorvoslásért a prefektushoz fordultak. Dr. Popovici Miklós prefektus megértést tanúsított a pékek kérelmével szemben és a tanácsi határozatot felfüggesztette. Ezután a tanács újból tárgyalás alá vette az ügyet és köztudomás szerint előbbi álláspontját meg-

változtatva a barna kenyér árát 7 lejben állapította meg.

Dr. Mangra Demeter az újabb tanácsi határozat meghozatala után bejelentette, hogy a határozatot megfélebbzte. Miután azonban a főügyész nem foglalhatott nyíltan állást a prefektus döntésével szemben, mint Nagyvárad város polgára és nem mint városi főügyész írásbeli beadványban kérte a prefektura után a barna kenyér árának leszállítását.

Az érdekes kérelem további sorsa felett dr. Popovici Miklós prefektus a közel napokban fog dönteni.

Két millió hamis dollár került forgalomba

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung értesülése szerint Washingtonból és New Yorkból egy újabb botrány hírei érkeznek, amelyek felülmúlják a petróleumpanama botrányait is.

Jólinformált körök szerint egyik Federal Bank tisztviselői és igazgatói egy nagy nyugati bank igazgatóságával összejátszva hamis dollárokkal nagy operációt folytattak.

Nem kevesebb, mint két millió hamis dollárt helyeztek el egy jegykibocsájtó bank trezorjában és azokat, mint állami bankjegyeket hozták forgalomba.

A bank nevét titokban tartják, azonban az igazságügyminiszter utasította az ügyészséget, hogy a nyomozást indítsa meg. A közeli napokban szenzációs leleplezések várhatók.

Milyen lesz az új középiskola

Hét év után érettségi — Kevesebb latin — Egy váradai pedagógus érdekes nyilatkozata

Egy váradai pedagógus, akinek alkalma volt betekinteni abba a tervezetbe, amelyet a közoktatásügyi miniszter által kinevezett bizottságok a középiskolai reform megvalósítására készítettek — a Nagyváradai Estilap munkatársa előtt a következőkben vázolta a reform lényegét:

— Minden pedagógust áthatott az a tudat, hogy a középiskola gyökeres reformra szorul, hogy az állami és egyéni élet követelményeinek megfelelően; hogy jól felkészült ifjakat neveljen, hogy minél szétágazóbb általános műveltséget nyújtson. De, míg egyes szakértők a bizottságban azon véleményen voltak, hogy általános műveltséget csak a klasszikus nevelés tud adni, addig mások éppen ellenkezőleg azt hangsúlyozták, hogy valódi kultúra csakis a realizmus útján érhető el. Mi ennek a két komponensnek az eredménye? Az, hogy a bizottság a közepes választotta. Ez azt jelenti, hogy mindkét álláspontból érvényesül valami a reformtervezetben.

— Az új középiskolának két ciklusa lesz: egy alsó és egy felső. Az alsó ciklus hároméves, a felső négy. Összesen tehát hét osztályból fog állni az új középiskola. A hároméves alsó ciklus egyforma

lesz minden típusú középiskolában (liceumban, szemináriumban, tanítóképzőben.) Ez alatt a három év alatt egyetlenegy modern nyelvet fognak tanítani: a franciát és a harmadik osztályban román nyelvről ismertetőt fognak a latin nyelv elemeit is. A felső négy osztály egységes lesz.

— A liceum lesz a mai gimnáziumok és reáliskolák utódja és iránya sem klasszikus, sem realiztikus nem lesz, ha-

Első lett a versenyvizsgán a biharmegyei közpórház új osztályfőorvosa

Mint ismeretes a minisztertanács még az elmúlt év áprilisában kiterjesztette Erdélyben is az ókirályságbeli egészségügyi törvényt, amely francia minta szerint készült s lényegesen eltér az eddigi erdélyi törvénytől.

Egyik igen érdekes újítása ennek a törvénynek, hogy az állami orvosi állásokba a miniszter csupán ideiglenes kinevezéseket eszközölhet és a véglegesítés csak a legfelsőbb egészségügyi

nem olyan integrális kulturára nevel az ifjakat, amely egyaránt magában foglalja a klasszikus és a realiztikus műveltség elemeit. A latin nyelvet elég nagy számú heti órán fognak előadni, hogy a nyelv alapos ismeretével a tanulók a román nép latin eredetűnek teljes tudatára ébredjenek; hogy lehetőleg a modern kultúra latin alapjait és hogy a római irodalom szépségét élvezni tudják. A görög nyelv viszont fakultatív tárgy lesz. A felső osztályokban két modern nyelv: a francia és a német lesz kötelező tantárgy. Fakultatív azonban lehet az angol, vagy az olasz, esetleg mindkettőt is tanulni.

Hét osztály sikeres elvégzése után a növendékek érettségi fognak tenni, amelynek examen de absolviere lesz a neve. Ez az érettségi lényegileg olyan lesz, amilyen az osztrák, vagy magyar középiskolák maturája volt. Közoktatási kerületenként tartják az érettségit, a miniszterium által kinevezett egyetemi tanár elnökletével.

Macdonald a fegyverkezés korlátozását sürgeti

Londonból jelentik: Macdonald nemzetközi konferenciát akar összehívni, amelyen a légitőltekéről és a fegyverkezés korlátozásáról akar tárgyalni.

Illetékes helyen cáfolják azt a híresztelést, hogy Macdonald a külügyminiszterségről le akar mondani.

Nógrády Gyula sajtópöre Pesten

A pesti büntetőtörvényszék érdekes ítélete

A budapesti büntetőtörvényszéken mindvégig zárt tárgyaláson rendkívül érdekes sajtópört tárgyalt tegnap Tórek Gyula kúriai bíró tanácsa. A pörben arról volt szó, hogy Nógrády Gyula, a Váradon is sok éven át többé-kevésbé előnyösen ismert hírlapíró a Keletmagyarország 1921. évi szeptember 6-iki számában azt írta, hogy Szeberényi Zsigmond Lajos békéscsabai luteránus lelkész résztvett abban a mozgalomban, amely propagandát indított Békéscsabának Romániához való csatolása érdekében. A cikk miatt Szeberényi sajtópört indított, amelyben a nyilvánosság kizárásával az államérdek szempontjából zárt tárgyaláson hallgatták ki a beidézt tanukat. Tegnap délután két órakor hirdették ki a bíróság ítéletét, amely szerint Nógrády Gyulát, miután állítását sikerült bizonyítani, felmentették. Az ítéletnek, amely egy lelkész hazafiatlanságát bebizonyítottnak mondja ki, még folytatása lesz.

nyerte, s most már végleges jelleggel erősítették meg főorvosi állásában.

Dr Sartory-Szabó főorvos tegnap érkezett vissza Nagyváradra és már át is vette osztályának vezetését.

Az APOLLO mozgósínház
4 rész helyett 2 részben
mutatja be a

Sóhajok hidja

monumentális filmremeket

Színház

HETI MŰSOR:

Péntek: Jégcsap, bohózat ujdonság
először, B bérlet 82. szám.

Szombat délután: Offenbach, mérsé-
kelt helyárral.

Szombat este: Hattyulovag, bérleten
kívül.

Vasárnap délelőtt: Tosca, munkás elő-
adás kezdete 10 és fél órakor,

Vasárnap délután: Diadalmas asszony
mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Csárdáskirálynő, bérle-
ten kívül.

Hétfő: Jégcsap, bohózat ujdonság má-
sodszor, A bérlet 83. szám.

Carmen

— Operarepriz a színházban. —

Tegnap este Bizet soha el nem muló szépségű operáját, a Carmen-t ujtotta fel a színház. Az előadás az egyes szereplők értékes alakításaitól eltekintve, nem valami elsőrangú volt. A kórus — különösen pedig a férfikar — a nem épen felfokozott várakozáson is alulmaradt. Érdekes, hogy a színház, amelynek tizenhét tagú női és tizenkét tagú férfi kórusa van, — milyen nehéz feladatok elé állíthatja a karmestert, ha csak ilyesmit tud velük produkálni.

Uj volt a főszereplők közül Baksa Judit. A címszerepben rutinos művésze teljes egészében érvényesült, s noha hangjának fekvése a par excellence alt-szerepben nehéz megoldások elé állította, legtöbbször győzte a vállalt feladatot. Játéka nem hagyott fenn kívánnivalót, s megérdemelt sikere volt. A torrero szerepében Felek Rezső volt új. Ez a fiatal baritonista ismét újabb jelét adta fejlődésének. Kivételes muzikális tehetség, akinek stílusában van valami komoly intelligenciára valló felkészültség. Lirai árnyalatu baritonja rohamosan küzdött meg Escamillo erőteljes szerepével, és effektusos belépőjét a lelkes ováció megismételtette. Régi ismerősként üdvözölte a telt ház Vajda Lászlót. A fiatal tenorista, amióta Váradot elhagyta a fejlődés öröndetes jeleit bizonyította. Kolozsváron jó iskolája lehet. Egyébként a fiatal művészt a budapesti Operaház a jövő szezongra leszerződtette. A többiek közül a mindig kitűnő Márkus Dezső, Baranyai Jolán és T. Pogány Janka érdemelnek megemlítést. Az előadást a kitűnő Várady Aladár vezényelte.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

— A Jégcsap. Régen volt olyan pompás bohózat bemutatója a színháznak, mint amilyen ma este lesz. Zilahy Lajosnak az igen tehetséges fiatal írónak legújabb műve ez, amely a budapesti Belvárosi színházban már a 100-ik előadása felé közeledik. E teljesen új eszméjű bohózat főszerepeit Jósika, Kiss Gyuláné, Tóth, Harsányi, Földes, Sorr, Madas, Galambos és Bereng játsszák. A Jégcsap pénteken este B bérletben, hétfőn este A bérletben kerül színre, de a próbák után ítélve, ezenkívül is több dérus estét fog még a Jégcsap bohózat szerezni a közönségnek.

— Pompadour. A jövő héten szombaton este lesz a pazar kiállítású Pompadour-operette bemutatkozó előadása. A Pompadour főszerepeit Kovács Kató Zilahy, Kertész Manci, Borovszky, Misoga, Madas, Galambos, Földes, Sorr és Vigh Ernő játsszák. Ezenkívül részt vesz a nagyszemélyzetű operettben az egész kórus és a Hetényi iskolának nevesebb növendékei is. A Pompadourt Hetényi főrendező rendezésében fogjuk látni, a zenekart Szatmári karnagy vezényli. E ma már világsikerű operette szombattól szerda estig bérleten kívül kerül színre, csütörtökön este A) és pénteken este B) bérletben lesz a színház műsorán. A Pompadour első öt előadása a régi premier helyárral mellett lesz megtartva. Mind az öt előadásra már szombat reggel 9 órától kezdve lehet megváltani a jegyeket a színház pénztáránál.

— Hattyulovag, fél 8 órai kezdettel. Szombat este kivételesen, fél 8 órakor kezdődik a Hattyulovag előadása, melyben a főszerepeket Pintér, Zilahy, Misoga, Fratta, Galambos és Madas játsszák ezuttal is.

— Csárdáskirálynő. Vasárnap este bérleten kívül kerül színre a Csárdáskirálynő operette, melyben a címszerepet Pintér Böske játssza. Az operett többi szerepeit Zilahy, Fratta, Pogány, Madas, Misoga, Galambos és Sorr játsszák.

— Offenbach. Szombaton délután mérsékelt helyárral az Offenbach nagyszerű operette kerül színre a főszerepekben Pintér, Kovács Kató, Zilahy, Fratta, Békessi Madas és Pantanyussal.

— Diadalmas asszony. Vasárnap délután a Diadalmas asszony kerül színre, melynek ez lesz az első délutáni előadása.

— A munkás-színház legközelebbi előadásán, folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt Puccini „Tosca”-ja kerül színre. A kulturizottság a munkásság zenei igényét akarja fejleszteni akkor, amikor opera előadásokat nyújt félhelyárral mellett a munkás-színház programján. Az előadást dr Silbermann Jenő fogja bevezetni. Jegyeket Békéssámunál a Dácia kávéházban lehet váltani és az egyes szakmák megbízottainál, továbbá a kőműves otthonban, Strada Cuza Voda (Szászváry-utca) 24. szám.

Uj kézimunka szalon!

Str. Saguna (Kapucinus-utca) 19. szám alatt

ujjonnan megnyitottam kézimunka szalonomat. Fehérneműhímzéseket u. m. Reneszansz, Rischellieu, Madaira, Filé és azsurozást úgy kézen, mint gépen elvállalok. Gépen készített hímzések csupán árban különböznek. Szmirna, Perzsa, Goblein és Kelim munkákat is a legjutányosabban vállalok. Kérem a hölgyközönséget erről meggyőződni:

Barta Macó.

Hogyan válnak önálló üzemekké az állami vállalatok?

Felemelik a liszt kiviteli vámját

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Több hírlapíró tegnap kérdést intézett Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszterhez arra vonatkozóan, hogy mi történt az országos gazdasági tanács hétfői ülésén? A miniszter a következő kijelentést tette:

— Az igaz, hogy a gazdasági tanács ülésén úgy az állami üzemek kommercializálása, mint a liszt kiviteli illetékek revíziója ügyében lényeges ellentétek merültek fel a tanács egyes tagjai között. A vita azonban nem mérgesedett el konfliktusok sorozatává, úgy amint azt egyes lapok beállították. Én, a magam részéről például az állami üzemek kommercializálása tekintetében azon az állásponton vagyok, hogy az üzemi egységes szabályrendelet menjen át a parlamenten az üzemelési törvénnyel egyidejűleg, amikor aztán a jövőben arról lesz szó, hogy egy állami üzemet kommercializálnak, akkor elég lesz, ha az illető üzem

szabályrendeletét az állami vállalatok ellenőrző bizottsága és a minisztertanács jóváhagyja. Ezalatt szemben Vintila Bratianu pénzügyminiszter azt akarja, hogy minden állami vállalat kommercializálása és szabályrendeletének életbeléptetése a parlament által megszavazott speciális törvény alapján történjen. Mindössze ez a formai ellentét van közöttünk és a mai minisztertanács van hivatva ezt kiküszöbölni.

— Ami a liszt kiviteli taxát illeti — folytatta a kereskedelmi miniszter — itt már lényegesebb eltérések vannak köztem és a pénzügyminiszter között, mert a pénzügyminiszter úgy találja, hogy a jelenlegi taxák nem prohibívek, főleg pedig a lisztnek a világpiacra történt áremelkedése miatt. Ennek a vitának reális eldöntése céljából most újból megvizsgáljuk a világpiaci árakat és a pénteki minisztertanács az egész kérdést kitergetjük.

HIREK

* Ki fizesse meg a háború költségeit? A közeli tíz évvel ezelőtti kitört világáború gazdasági következményeit még ma is súlyos egész Európa. A megoldás módja a sújtott területeken annyiféle, ahány az állam és a kormány. Romániában a súlyos adókkal ezt az óriási terhet teljes egészében az iparosok és kereskedők társadalmára akarják hárítani. Az adókövető fórumok ugyanis abból indulnak ki, hogy ez a két osztály — birja. A kérdésről Kezrekes István szatmári ipartestületi alelnök tolaból szenzációs cikket közöl a Kolozsváron megjelenő Iparosok Lapja. Az iparosság legsürgősebben megoldandó feladatául azt tüzi ki, hogy ezt a katasztrófális hatású felfogást, amely a nagyközönség téves hiedelméből származott az illetékek intézkedéseibe, kiirtsa a köztudatból. A súlyos helyzetből csak a hibás alapokon álló gazdaságpolitika gyökeres megváltoztatása és az összes társadalmi osztályok együttes munkája ragadhatja ki az országot.

* Rendkívüli népszerűsége folytán sokan hamisítják, éppen ezért csakis valódi védjeggyel ellátott Brázay sósborszeszt fogadjunk el. Kapható mindenütt.

* Megalakult Váradon a közegészségügyi szakszabizottság. A közegészségügyi törvény rendelkezéseinek megfelelően tegnap alakult meg Nagyváradon a közegészségügyi szakszabizottság. A szakszabizottság elnöke hivatalból dr Bucicó Koriolán polgármester, helyettes elnöke dr Comsa János tiszti főorvos. A bizottság tagjai a tiszti orvosok, a hatóság állatorvosok, a helyőrség parancsnokság orvosfőnöke, két magánorvos, a városi tanács delegáltja, egy műszaki szakértő és végül egy gyógyszerész.

A polgármester a hivatali tagokon kívül az orvosok részéről dr Anca Gy. Gyula kórházi főorvost és dr Schiff Ernő gyermekkorházi igazgató főorvost, a városi tanács részéről dr Vostinar János főjegyzőt, műszaki szakértőként Kőszeghy József műszaki tanácsost és végül a gyógyszerészek részéről Pacala gyógyszerészt delegált a bizottság tagjaivá.

A közegészségügyi szakszabizottság a legközelebbi napokban kezd meg működését.

* Tűz ütött ki a zalaegerszegi táborban. Budapestről jelentik: A zalaegerszegi internálótábor területén kívül egy barakk kiégett. A tűz a szélben áttört a fertőtlenítőtelpre, amely leégett. A tüzet lokalizálták.

Ujabb botrányok a magyar nemzetgyűlésen

Bethlen miniszterelnök a szocialisták londoni útjáról és a pánikról

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: A magyar nemzetgyűlés mai ülésén Berky Gyula egységespárti képviselő sürgős interpellációt terjesztett elő, a magyar korona-valorizáció érdekében beterjesztett szükségrendeletéről.

Ruppert Rezső valamit közbeszólt, mire Berky megjegyezte, hogy Ruppert hallgasson, mert nemcsak politikai, hanem erkölcsi kifogásai is vannak ellene. Ruppert a Landau-ügyben védelmet vállalt, pénzt fogadott el és ugyanabban az ügyben interpellált a nemzetgyűlésen.

Az ellenzék tagjai nagy zajt csapnak.

Berky (folytatja): Valahányszor az ország nehéz helyzetben van, a gazdasági élet fórumán megjelennek a hiénák, akik a nemzetnek rémhírek iránti fogékonyságát...

Ezekre a szavakra a baloldalon óriási vihar tör ki, Berky nem folytathatja beszédét. Felkiáltások: Nem tűrjük, Nem vagyunk a nemzet hiénái! (Néhány szocialista képviselő zsebkendőt lobogtat az elnöklő Huszár Károly felé.)

A zaj lecsillapultával Berky folytatja: Máról holnapra ezek megsokszorozták vagyonukat.

A szocialisták a padot csapkodva tiltakoznak a hiéna kifejezés ellen. Az elnök a nagy zajban az ülést felfüggeszti.

A teremben óriási izgalom uralkodik. Dinics Odön előresiet, Esztergályos János szocialista képviselőre akarja vetni magát, de több képviselő lefogja.

Az ülés újbóli megnyitása után Bethlen miniszterelnök válaszol az interpellációra: Minden kormánynak joga bizonyos esetekben szükség rendelettel a helyzetet szanálni. Ha a kormány szükségrendeletet ad ki, kötelessége ezért a nemzetgyűléstől felmentést kérni. A kormány ezt a kötelességét teljesítette. Meg kell vizsgálni azokat az okokat, amelyek előidézték a koronapánikot. Három körülményre hívja fel a nemzetgyűlés figyelmét. — Először azokra a riasztó hírekre, amelyeket bizonyos körök mesterségesen terjesztettek tudatos célatossággal. E hírek arról szóltak, hogy a jóvátételi bizottság a kölcsönügyben kedvezőtlenül fog dönteni, ezért mindenki mentse a menthetőt.

— Peidl, Garami és Vámbéry londoni utazásával kapcsolatban a külföldi sajtóban olyan hírek láttak napvilágot, hogy ők a magyar kölcsön ellen interveniálnak. Olyan hírek is elterjedtek, hogy bizonyos belpolitikai feltételekhez akarják kötni az angol kormánynak a kölcsönhöz való hozzájárulását. E hírekre a szocialdemokratáktól részéről határozott cáfolat nem történt, a nemzetgyűlésen sem szóltak fel közülük senki, hogy e híreszteléseket cáfolja. Az amúgy is igazított közvéleményben a hírek hiteltelre találtak, ennek következtében olyan események állottak

elő, amelyekért most a kormánnyt akarják felelőssé tenni. Meg kell állapítani, hogy a jelenlegi helyzetért elsősorban a rémhírtérjesztők felelősek.

— Nem állítottam soha — mondja Bethlen, — hogy Peidl azért ment volna ki Londonba, hogy interveniáljon a magyar ügyekbe való kedvezőtlen beavatkozás érdekében. Nem merem feltételezni magyar képviselőről, hogy ilyen cselekedetre, ilyen súlyos időkben képes legyen. Azonban azért, hogy a szocialista képviselők elmulasztották a közvéleményt tájékoztatni, hozzájárultak ahhoz, hogy a gazdasági életben a pánik ki-
törjön. Eppen ezekben az idők-

ben bizonyos nehézségek állottak be a devizaellátásban. A kormány igyekezett megnyugtani a közvéleményt a pánikkal szemben. Sajnos a hazug hírek a közvéleményben annyira erőre kaptak, hogy minden cáfolat süket fülekre talált.

A kormány szükségrendelettel igyekezett megoldani a kérdést, amely hosszabb halasztást nem tűrhetett.

A kérdést kabinetkérdésnek tekinti, a választ olyannak, amellyel a kormány áll vagy bukik.

Hosszantartó zajos taps a jobboldalon és a középben. A Ház 95 szavazattal 37 ellenében bizalmat szavazott Bethlennek, 113 képviselő nem jelent meg az ülésen.

A nemzetgyűlési turbulens jelenetek közben történt viselkedésükért Esztergályos János és Reisinger Ferenc szocialista képviselőket a mentelmi bizottság elé utasították.

A gyapjui gyilkosok tárgyalása a nagyváradai Tábla előtt

Még nem mosódott el az emlékezetben az a vakmerő rablótámadás, amelyet 1921 őszén a gyapjui gőzmalom gazdái ellen öt elvetemült utonálló intézett. A csendőrség megfeszített erővel nyomozott a tettesek után, akiket sikerült is ellőgni Covasdan György, Abrudan János, Crupsa András, Purje Miklós és Purje János személyében, akik múlt év októberében a váradai törvényszék büntető tanácsa elé kerültek. Covasdan 10 évet, Abrudan szintén 10, Crupsa 9, Purje Miklós 14 és Purje János 7 évi fegyházat kapott a rablással pá-

rosult emberölésért. Felelősséget folytán az ügy a Tábla elé került. Domokos táblabíró tanácsa, Candrea és Ács szavazóbirák részvételével ma délelőtt tárgyalta a felelősséget. A vádat Panu főügyész helyettes képviselte, az ügyet Candrea bíró referálta, a védelmet pedig Haas dr., Kocsán János dr., Pop Sándor dr. és Gredinaru Koriolán dr. látták el. Az öt vádlottat is elővezették. A mai délelőtt a periratok ismertetésével tel el. Ítélethozatalra valószínűleg ma délután kerül sor.

Válságba jutott egy nagy erdélyi pénzüintézet

Szenzációk a szatmári Leszámitoló banknál

A nagyváradai bankvilágban két nap óta izgatott érdeklődéssel tárgyalják azt a szokatlan eseményt, hogy egy előkelő szatmári pénzüintézet súlyos válságba jutott. Rengeteg érdekltség fűzi a váradai pénzpiachoz a szatmári Leszámitoló bankot, amely Erdély egyik legtekintélyesebb pénzüintézete. A bank az elmúlt két esztendő alatt a konjunktúra kedvező lehetőségei között terjeszkedett. Mármarosszigeten és Nagykárolyban fiókokat létesített, s üzletkörét hatalmasan kiterjesztette. Ennek dacára az intézet az idén súlyos válságba került. Mérlege passzív volt, s a minapi közgyűlés bizalmatlanságot szavazott az igazgatóságnak, s nem adta meg számára a felmentvényt.

Az esemény élénk szenzációt keltett Szatmáron, de az ottani sajtó a kínos fordulattal nem foglalkozott. Hir szerint az intézet érdekltségéhez tartoznak a szatmári magyar lapok. Így az esemény híre csak bank-körökben terjedt tovább. Ma azután szatmári tudósítónk azt jelenti, hogy a hatalmas pénzüintézet, amelynek helyiségei saját palotájában állnak, — lehuzta a redőnyeit és egyelőre beszüntette

működését. A kínos közgazdasági eseménynek természetesen a bíróság előtt lesz folytatása. Az intézet vezérigazgatója Róth Sándor, az erdélyi piac egyik Váradon is jólismert pénzkapacitása.

Érdekes, hogy a nagyváradai pénzpiacra a szatmári Leszámitoló-bankról elterjedt híreket több helyt tévesen portálták, s akik nem voltak tisztában a helyzettel csak egyszerűen Leszámi-

toló-bank körüli bajokról értesültek. Így került forgalomba — különösen tegnap este, — hogy a váradai Leszámitoló-bank jutott kínos helyzetbe. Természetesen a félreértés nyilvánvaló volt, ezért szükségesnek tartjuk megállapítani, hogy a válságba került szatmári pénzüintézetnek semmi féle nexusa sincs az említett váradai bankkal.

Marcus István lemond a szinügyi bizottság elnökségéről

Marcus István volt rendőrprefektust — mint ismeretes — a kultuskormány szinészeti főfelügyelővé nevezte ki. Ebben az új pozíciójában Marcus István nem tartja összeegyeztethetőnek, hogy a nagyváradai szinügyi bizottságának továbbra is elnöke maradjon. Ezért holnap délután négy órára a szinügyi bizottságot rendkívüli ülésre hívta össze, s ezen az ülésen bejelenti lemondását. A kiválóan művészérzékű Marcus István helyét betölteni kétségkívül komoly probléma most, s a kérdésben a szinügyi bizottság holnap ülésének kell döntenie. Az ülés napirendjének ugyanis csak két tárgya van: a régi elnök lemondása és az új megválasztása.

Az új elnököt illetőleg két irányban oszlik meg a bizottsági tagok véleménye. Egyfelől Catana Aurél rendőrprefektust, másfelől Tulbure György tanfelügyelőt óhajtják a szinügyi bizottság élére megnyerni.

Magyar szempontból — mert hisz elvégre eminenter magyar színjátszásról van szó — Catana Aurélról annyit mondhatunk, hogy eddigi váradai tartózkodása alatt mindig megértő magartást tanúsított és igaz művész-érzékét árult el. Tulbure Györgyről viszont a viszonyok régi ismerete és legutóbb a magyar kisebbségek érdekében hangzott véleménye hat megnyugtatólag.

Leégett az ulmi császári palota

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Az ulmi császári palota leégett. Tíz tűzoltó sulvosan megsebesült. Hells építészeti főtanácsost, akit Stuttgartból hívtak a tűz színhelyére, egy leomló fal maga alá temette. a megszenesedett holttestet a romok közül kiásták.

Grozavescu sikere a pesti művészek klubjában

Áprilisban ismét vendégszerepel a magyar Operaházban

Budapesti tudósítónk jelenti: Grozavescu Traján, a kiváló román operaénekest vendégül látta a budapesti művészek Fészek-klubja. A kiváló tenorista, akinek frenetikus sikere volt a budapesti Operaházban, s áprilisban való több vendégszereplésre kötött szerződést a magyar Operaházzal, a Fészek-klubban hangversenyt adott. Ott volt Budapest egész művészvilága. A koncert, amelynek egész jövedelmét szegénysorsra jutott kolégái számára ajánlotta fel Grozavescu, olyan sikerű volt, amelyre Batistini, a világhírű hatóan szép volt.

olasz operaénekes szereplése óta nem emlékeznek. A budapesti lakosok kiemelik Grozavescu csodálatos energiáját, hogy az operaházi nagy előadás után este feltizenkettőkor kezdett énekelni a Fészek-klub dobogóján. Hangja frissen csengett, s előadásának szépsége, tenorjának ereje frapírozta művész-hallgatóit. A Bohémekből, az Aidából és a Bajazékból énekelt. Azután két Strauss-dalt adott elő. A véget nem érő ünneplést azzal hálálta meg, hogy magyar nótát is elénekelt. Ennek a hatása meg-

Halló!

Halló!

Kovács J.

Órás és ékszerész

Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 36

Mindennemű órák javítását
elvégeztet. Munkáért kívánatra
házhoz is megyek.

Tűzálló (chamotte) léglá

legelőnyösebb árban kapható:

Léderer Márton
chamotte-léglá,
cserépgyár és
mészégető r.-t.

Gyár: HLESD. Központi
iroda: Nagyvárad, Strada
Berthelot (Sal Ferenc-ut) 6

Nagyvárad-i lerakat
Nemes Gyula és társa lakkereskedők
üzleti telepén

Házak eladók

HUMANITAS

Alexandrii (Teleky)-utca 11

TELEFON 19-05

Analín ruhafestékek

minden színben leg-
olcsóbban csakis az
új festéktüzetben sze-
rezhetők be I.

Rosenberg

Rimanóczy-utca 2.

Uj! Vaskereskedés Uj!

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 10.
Spitzer sókereskedővel szemben. —
Konyhafelszerelési cikkek, valamint
asztalos és más iparosok legolcsóbb
bevásárlási forrása. — Kérem meg-
győződni szolid áraitól.

őzv. Löwinger Samuelné

Egy ügyfelem a „Pax” zseblámpa és zseblámpaelem gyár-
cégből kilépve, a céget egyedül
átvevő ügyfelem nevében felhi-
vom fenti cég összes hitelezőit,
hogy követeléseiket irodámban,
(Pável püspök-ut. 3. sz.) 3 nap
alatt bejelentésük, mert ezen idő-
után bejelentett igények figye-
lembe nem vétetnek.

Oradea-Mare, 1924. febr. 22.

Dr Fodor Péter,
ügyvéd.

A képes

Igazolvány képeket

legolcsóbban készít Sternberg
államrendészeti fotografus, rend-
őrség II. em. 10. Sas-palota,
VULCAN műtermében és a Sas-
palota II. em. műtermében

Ugyanitt 2 segédet, a szakmában tel-
jesen jártást, azonnalra keresek.

APRÓHIRDETESEK**LAKÁS**

INTELLIGENS garzon ur teljes ellá-
tást (orth. kóser) különszobát, fürdőszoba
használatával, mosással kaphat 3 tagu csa-
ládnál. Címét a Hegedüs hírlapirodájába
„3500” jellegére. 764

2 szobás lakást keresek központban,
irodának, közvetítőt nem díjazok. Címem
Hegedüs hírlapirodában. 776

FIATAL házasság keres butorozott szobát
2 személyre, konyha használatával. Robln,
Strada Gerliczy utca 14. 777

3 szobás lakást keresek mellékhelyi-
ségekkel. Magas lelépést fizetek. Közve-
títőt nem díjazok. Címem Hegedüs hírlapirodában. 775

ELCSERÉLNEM 2 szoba, konyha, elő-
szoba és minden mellékhelyiséges laká-
sot 3 esetleg 2 szobás lehetőleg mo-
dern lakásért, lelépésért. Cím a Hegedüs
hírlapirodában. 485

ALKALMAZÁS

14—18 éves ilukat az Estilap árusítá-
sához felveszünk. Jelentkezhetni a Hegedüs
hírlapirodában. 682

MEGBIZHATÓ ember pénzbeszedőnek
alánkodik, vagy nagyobb részvénytár-
sasághoz irodaszolgáknak. Címe a Hegedüs
hírlapirodában. 679

NYOMDAI és kereskedelmi vállalat
keres román, magyar, német nyelvet
szóban és írásban bíró könyvező, levele-
zőt, önálló hatáskörrel. Ajánlatot eddigi
működés és igények megjelölésével „Biz-
tos jövő” jellegére a Hegedüs hírlapirodá-
ba kér. 762

FIATAL leányt vagy asszonyt minde-
nesnek két személyhez 1-ére felvesz
Szász, Boulevardul Regele Ferdinand (Rá-
kóczi-ut) 30. jobbra. 763

MINDENES március 1-re felvétetik.
Cím a Nagyvárad kiadóhivatalában, Str.
Printul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6.

EGY németül tudó mindenleány fel-
vétetik. Illes, Strada Marasesti (Vécsey-
utca) 4.

Főzőnőnek ajánlok intelligensebb nő
kisebbség családhoz, ahol a takarításban
nem kell segítenie. Inkább szerény fize-
tést kér. Címeket kérek a Hegedüs hírlapirodá-
ba. 779

PERFECT magyar, német gyors- és
gépirónót, ki francia, angol, vagy románul
is tud, önálló levelezőt és irodai
munkálatokban járatost azonnali belé-
pésre keres „Iparvállalat központi iro-
dája” jellegével, fizetési igények pontos
megjelölésével ajánlatokat a Hegedüs
hírlapirodába kérek. 726

ADÁS-VÉTEL

„MENTOR” írógép látható írásu, hasz-
nált, jókarban, olcsón eladó. Cím Hegedüs
hírlapirodában. 745

ELADÓ fürdőszobába csempé és föld-
be építendő fürdőkád teljesen új. Egy
olcsó jó pianino, baba kelengye, Bule-
vardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)
30. jobbra Szász. 577

KÖNYVTÁR különböző íróktól 500 kö-
tet (lehetőleg egybe) eladó. Bővebbet
Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-
ut) 30. Szász. 543

JÓKARBAN levő varrógép eladó Str.
Horia (Báthory-utca) 16. ajtó 10. 425

ELADÓ nagyon szép perzsa hencser-
takaró. Bulevardul Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 486

ELADÓ magyar stílusú hallberendezés.
Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-
ut) 30. jobbra, Szász. 683

EGY karikahajós Singer varrógép el-
adó. Parcul Eminescu (Ezredévi Emlék-
tér) 30. szám. 756

ELADÓ olcsón Szmirna ebédlősző-
nyeg, még új szervizek, hintaszék, ebéd-
lőszerviz, modern új ebédlő 25 ezer.
Weisz Gizl, Strada Tipografiei (Nyom-
da-utca) 4. 754

ELADÓ Strada Cuza Voda (Szacs-
vay-utca) 70. modern ház, beköltözhető 3
parkettes, fürdőszobás lakás, nagy gyár-
helyiség, 550 ezer lei, kedvező fizetés
mellett. Strada Tribunalului (Verbőczy-
utca) 8. beköltözhető 5 szobás, fürdőszo-
bás lakás 1 hold kerttel olcsón. Weisz
Gizl, Strada Tipografiei (Nyomda-utca)
4. szám. 753

ELADÓ egy kirakati rézállvány 4 met-
szett üveglappal, teljesen jókarban. Bu-
levardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)
30. Szász. 698

ELADÓ vendéglő Marosvásárhely leg-
forgalmasabb helyén, kitűnő iorgalmu
vendéglő, teljes felszereléssel, ha áleset
miatt, azonnal átvehető. Feltételekről
felvilágosítást nyújt az „Omnia” élt. ügy-
nökségi iroda. Piata Reg. Ferdinand
Főter 24. Telefon 23. Marosvásárhely. 780

TORDÁN a főter közepén szép üzlet-
helyiségben levő cukrászda betegsége
miatt teljes berendezéssel eladó vagy a
helyiség kiadó azonnal kávéháznak vagy
más kereskedésnek is legjobb forgalmi
hely. Értekezni lehet: Farkas Mendel,
Turda. Telefon 34. 778

ELADÓ házak Strada Francisc Berko-
vits utca 24. beköltözhető 2 szobás la-
kással 140 ezer, Berkovits-ut. 7 5 szobás-
sal 170 ezer. Weisz Gizl, Strada Tipog-
rafiei (Nyomda-utca) 4. 772

KIADÓ Stepper cukrászda körül 1 szo-
ba, iroda vagy varrodának, Weisz Gizl,
Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 773

ALIG használt „Titania” írógép eladó.
Cím Hegedüs hírlapirodában. 774

ELADÓ ampiristilű elefántcsont le-
gyező (vitrin), szép madelre renessanc
legyző, nagyon szép medere, renessanc
ajuros milliók, futók, tálcaterítők, abro-
roszok, storok, ágyterítők, file motívok,
betétek, klópl csipke és betét. Kötteti
fehér, arany és színes terítők, szita go-
belin, gobelin képek rámaival és anélkül,
montirozatlan diványpárnák, kelim ab-
rosz és drapéria, és sárga selyem
paplan. — Nagyon szép fe-
hérmű, ingek, nadrágok és leibhenek,
selyem rojtos kendő. Egészen új szürke
szövet kosztüm és estélyi ruha sárga se-
lyem, autó bundák, zsurasztal, lámpa-
ernyők, szanítás (szobagőzfűrdő), per-
zsa szőnyegek, ebédlő 24.000 lei, perzsa
ebédlőszőnyeg, perzsa és szmirna átve-
tők, igen olcsón, 2 ablakra nordis füg-
göny, indiai ezüst sál, képek, fekete falt
nagyon szép eredeti egészen új jelmez-
ruha, színes és fehér abroszok, szalvé-
ták. — Bulevardul Regele Ferdi-
nand Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 493

KÜLÖNFÉLÉK

GÉPAJUROZAST olcsón és jól vál-
lal Erbstein, Strada Cuza Voda (Szacs-
vay-utca) 28 vagy Strada Szaroveszky
utca 11. 126

Antista orasului Oradea-Mare,
No. 1339—1924.

HIRDETMEYNY!

Felkéretnek azon szülők, kibe-
nek gyermekeik az Eroilor-utca
II. szá. elemi iskolában vannak
beiratkozva, hogy gyermekeiket
rendesen küldjék iskolába, mert
ellenesetben kénytelen lesznek el-
lenük a legszigorubbán eljárni,
még a megbüntetésüket is elren-
delni.

Oradea-Mare, la 19. febr 1924.

Popa,
városi előjáróság.

Magas árban veszünk

butort, szőnyeget, porcellán,
zongorát, Wertheim-kassát,
egész lakásberendezéseket.
Meghívásra házhoz megyünk

Beck és Benjámín

Str. Coga-niceanu (Várad-i Zeig-
mond-utca 11.) Telefon 1763

Olcsón kiárusítjuk raktáron levő per-
zsa és gyári szőnyeget, ebédlő és
háztartási tárgyakat, antik bútorokat.

DIANA COSMETICS
az egy dűl valódi
ügyelnek a DIANA névre

Zongorák

Gebrüder Stingl, Thek,
Ehron gyártmányu fém-
szerkezetű rövid kereszt-
huros

Pianinok

Petrow, Wessely gyárt-
mányu kitűnő hangu

Szalon garnitúrák

Biedermayer és Amperz Si-
reterek, valódi perzsa
ebédlő szőnyegek üz-
letátrendezés miatt jutányos
áron eladók

Sternbergnél

Kishidő. Telefon 13—45.

Elköltözés miatt eladó

forgalmas helyen

üzletiház

elfoglalható 2 üz-
letihelyiség és 2
szobás fürdőszo-
bás lakás. Ugy-
nőkök kizárva

Cím a Hegedüs hírlapirodában

Szenenfeld Adoll részv. társ.